

Anvisningar för blanketten Ansökan om ersättning till kommuner efter evakueringar till Sverige

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att fördela medel till kommuner för kostnader som kan uppkomma i samband med evakuering till Sverige.

Syftet med ersättningen är att kompensera kommuner genom att fördela de inledande kostnader som kan uppkomma för de kommuner som bistår evakuerade med stöd och hjälp när de anländer till Sverige.

Bakgrund

Regeringen kan besluta om en konsulär katastrofinsats för att bistå enskilda när många människor med anknytning till Sverige drabbas vid en kris eller en katastrof utomlands.¹

I en sådan insats får en kommun ge nödvändigt bistånd, utan föregående individuell prövning, till de evakuerade i samband med ankomsten till kommunen i Sverige (ankomstkommunen).²

För sådant bistånd har kommunen rätt till ersättning av staten för de skäligen kostnader som är direkt hänförliga till det stöd och den hjälp som de evakuerade har fått av kommunen i samband med ankomsten till Sverige.

En kommun har även rätt till ersättning för kostnader som uppkommer i samband med att kommunen hjälper en ankoms kommun som begär hjälp.

Kostnader för den föreslagna ersättningen till kommunerna kommer att bero av bl.a. krisens eller katastrofens natur och omfattning, antalet drabbade som evakueras till Sverige, hur många kommuner som utgör slutdestination för evakueringen, vilka behov de evakuerade har av stöd och hjälp när de anländer till Sverige och vilka resurser kommunerna använder för att möta dessa behov. Mot denna bakgrund är kostnaderna för kommunernas initiala insatser vid framtida katastrofinsatser med evakueringar till Sverige svåra att uppskatta.

Socialstyrelsen beslutar om ersättning till kommunen.

Vilka kan söka ersättning?

Kommuner

¹ 4 § och 1 § lagen (2010:813) om konsulära katastrofinsatser.

² 2 § och 3 § lagen (2018:9) om bistånd till enskilda efter evakueringar till Sverige.

Vem prövar ansökan om ersättning?

Socialstyrelsen prövar frågor om ersättning till kommuner.³

[Länk till lag](#)

[Länk till förordning](#)

Vad kan kommunen söka ersättning för?

En kommun kan söka ersättning av staten för skäligen kostnader avseende nödvändigt bistånd som är direkt hänförliga till det stöd och den hjälp som de evakuerade fått när de anlände till Sverige.

Med nödvändigt bistånd avses sådant bistånd som kommunen bedömer behövs för att tillgodose de evakuerades akuta behov, till exempel mat och dryck, kläder, husrum, hygienprodukter och andra förnödenheter samt bussbiljetter. Nödvändigt bistånd kan även behöva lämnas för vidaretransport med t.ex. buss, tåg eller flyg till hemort.

Om det vid ankomsten framgår att en evakuerad saknar hemvist i landet och kommer att bosätta sig i en annan kommun än i ankomstkommunen kan det även bli fråga om nödvändigt bistånd för att den enskilde ska kunna komma dit. Situationen när de evakuerade anländer kan också tänkas innebära att nödvändigt bistånd behöver lämnas i avvaktan på att det klagas var den evakuerade ska bosätta sig.

Kommunen kan även få ersättning för skäligen kostnader för till exempel personal och hyra av transportmedel eller mottagningslokal som kommunen kan förorsakas extra kostnader för när evakuerade får stöd och hjälp vid ankomsten.

En kommun kan också söka ersättning för kostnader som den haft i samband med att kommunen på begäran hjälpt en annan kommun som gett hjälp till evakuerade i samband med ankomsten till Sverige.⁴

Villkor för ersättning

En kommun som har haft skäligen kostnader som är direkt hänförliga till det stöd och den hjälp i form av nödvändigt bistånd som de evakuerade har fått i samband med att de anlände till Sverige har rätt att ansöka om statlig ersättning.

Ifråga om ansökan om ersättning för kostnader som en kommun har haft i samband att den hjälpt en annan kommun krävs att ankomstkommunen har begärt hjälp.

³ 1 § förordningen (2018:10) om ersättning till kommuner efter evakueringar till Sverige jämförd med 5 § lagen (2018:9) om bistånd till enskilda efter evakueringar till Sverige.

⁴ 4 § och 5 § lagen (2018:9) om bistånd till enskilda efter evakueringar till Sverige.

När kan kommunen söka ersättning?

En ansökan om ersättning enligt 5 § lagen (2018:9) om bistånd till enskilda efter evakueringar till Sverige ska ha kommit in till Socialstyrelsen inom ett år från regeringens beslut om den konsulära katastrofinsats som låg till grund för evakueringen.

Hur gör kommunen ansökan?

Ansökan görs på särskild blankett som Socialstyrelsen utformat.

Det här ska bifogas i ansökan

Tillsammans med blanketten ska kommunen bifoga:

- ett dokument/underlag som styrker att kommunen har haft kostnaden

Kommunens uppgiftsskyldighet

Kommunen är skyldig att lämna de uppgifter och det underlag som krävs för att Socialstyrelsen ska kunna bedöma kommunens rätt till ersättning. Det innebär att Socialstyrelsen kan begära in kompletterande underlag.⁵

Återbetalning av ersättning

Om ersättning har lämnats till en kommun på felaktig grund eller med för högt belopp är kommunen återbetalningsskyldig för detta belopp.

Socialstyrelsen ska i dessa fall besluta att kräva tillbaka det felaktigt utbetalda beloppet. Socialstyrelsen får om det finns särskilda skäl helt eller delvis avstå från kravet på återbetalning.⁶

⁵ 3 § förordningen (2018:10) om ersättning till kommuner efter evakueringar till Sverige.

⁶ 4 § och 5 § förordningen (2018:10) om ersättning till kommuner efter evakueringar till Sverige.